

GENERELLE BETINGELSER/GENERAL TERMS

Innhold/Contents

GENERELT	1
DEFINISJONER	1
AVSLUTNING AV OPPDRAG	2
GENERAL	9
DEFINITIONS	9

GENERELT

De generelle betingelsene er til enhver tid gjeldende for alle kjøp av produkter og tjenester fra ALS Laboratory Group Norway AS, heretter kalt ALS. Betingelsene vil erstatte alle tidligere avtaler, både muntlige og skriftlige.

Ved avvik mellom den engelske teksten (nederst) og den norske, er det den norske som gjelder.

Tillegg til eller avvik fra ALS generelle betingelser kan kun avtales skriftlig dersom det er spesifikt angitt og godkjent ved signatur av daglig leder i ALS.

ALS vil levere tjenestene som beskrevet i anbud, tilbud, rammeavtale eller e-post til kunde som, sammen med disse vilkårene og betingelsene, heretter vil bli kalt «avtalen».

Denne avtalen vil være bindende for Kunden fra det tidspunkt:

- avtalen er akseptert av Kunden skriftlig ved signering for aksept av en avtale eller tilbud,
- ved innlevering av en bestilling basert på avtalen/tilbudet/e-posten,
- eller dersom vi mottar prøver for analyser basert på denne avtalen

DEFINISJONER

- ALS betyr ALS Laboratory Group Norway AS med organisasjonsnummer 991 974 482
- ALS IP betyr alle immaterielle- og eiendoms- rettigheter (enten de er registrert eller uregistrert) eiet av ALS innen utførelse av Tjenesten, utviklet av ALS under utførelsen av Tjenesten, eller utviklet av ALS utenfor, eller etter, utførelse av Tjenesten. Dette omfatter uten begrensning foretaksnavn, handels- eller tjeneste- navn, enhver rett til å få informasjon (inkludert konfidensiell informasjon) holdt konfidensiell, patenter, patentsøknader, tegninger, funn, oppfinnelser, forbedringer, forretningshemmeligheter, tekniske data, formler, databaser, knowhow, logoer, design, designrettigheter, opphavsrett og lignende industrielle eller immaterielle rettigheter.

- f. Kunden betyr enheten som til den det medfølgende anbud, tilbud, brev, faks eller e-post er adressert.
- g. Konfidensiell informasjon betyr all informasjon i forhold til en annen part, sin virksomhet, drift, produkter, prosesser, kunder, leverandører eller entreprenører som er eller med rimelighet kan vurderes av den andre parten til å være konfidensiell. Inkludert i dette er alle tekniske data, formler, spesifikasjoner, diagrammer, planer, tegninger, skisser, design, forretningsplaner og rapporter, forretningsmetoder og systemer, forretningsdokumenter, produksjon informasjon, upubliserte finansielle regnskap og rapporter, rabatt og leveranseavtaler, underleverandører lister og kundelister, bortsett fra i den utstrekning slik informasjon er lovlig tilgjengelig i den offentlige sfæren.
- h. Tjenester betyr tjenester som er beskrevet i den medfølgende anbud, tilbud, brev, faks eller e-post.

LEVERING AV TJENESTER

ALS vil levere tjenestene ved å utøve den samme grad av dyktighet, respekt og flid som utøves av profesjonelle tjenesteleverandører under lignende omstendigheter. Det er Kundens ansvar å gjøre sin egen vurdering av egnetheten for enhver bruk av tjenestene, det være seg rapporteringsgrenser og konfidensintervaller/usikkerheter som ligger i ALS sine standard testmetoder, eller ALS sine rapporter og dens innhold.

Alle analysedata gjelder kun den innleverte prøven. Vurderinger og egnethet for å representere massevolumer utover dette er opptil Kundens faglige vurdering og ansvar.

Dersom Kunden krever tjenester som skal utføres av bestemte testmetoder, eller krever rapporteringsgrenser og / eller konfidensintervall som avviker fra ALS sine standard testmetoder, så må Kunden gi informasjon til ALS om dette før innsending av prøver.

ALS kan benytte underleverandører på hele eller deler av Tjenestene, og Kunden samtykker i at ALS kan gi nok informasjon (inkludert eventuell konfidensiell informasjon) om prøven til at underleverandøren kan utføre tjenesten på best mulig måte. ALS har konfidensialitetsavtaler med sine underleverandører.

ALS forbeholder seg retten til å utvikle metoder internt og automatisk å overføre metodene fra eventuelle underleverandører av analytiske tjenester som er oppført i denne avtalen dersom tilsvarende rapporteringsgrenser, akkrediteringsstatus, usikkerheter og servicenivå ikke forringes.

AVSLUTNING AV OPPDRAG

Oppdraget ansees som avsluttet på det tidspunkt som er angitt i kontrakten med Kunden. Er ikke et slikt tidspunkt angitt, ansees oppdraget som avsluttet når de ytelser som oppdraget omfatter, er ferdig utført. Dersom ytelsene omfatter oppfølging i Kundens reklamasjonstid,

ansees likevel ALS sitt oppdrag som avsluttet ved avslutningen av den fasen av prosjektet som ALS sine tjenester gjelder.

BETALINGSBETINGELSER

Betalingsbetingelser er 30 dager fra fakturadato, med mindre annet er avtalt med Kunden. Reklamasjoner på analysepris/innhold i faktura må reises innen forfallsdato. Innsigelser fra Kunden gir ikke rett til å utsette betaling. Enhver faktura som ikke blir betalt, kan etter forfall i tillegg kan belastes med purregebyr, samt renter i henhold til lov om forsinkelsesrente.

Oppgjørsmetode for betaling av faktura er bankoverføring. Kunden plikter å betale til rett kontonummer og spesifisere betalingen ved bruk av KID referanse. Andre betalingsmåter som giroblanketter, kontantbetaling og lignende som medfører merarbeid og eventuelle håndteringsgebyrer i bank/post vil medføre et tilleggsgebyr til Kunden på kr 250,-

Alle oppgitte priser av ALS er eksklusive MVA, mindre annet er oppgitt.

Fakturaavgift på kr 60,- belastes alle fakturaer dersom ikke annet er skriftlig avtalt

ALS har et minimum faktureringsbeløp på NOK 350,- eks. mva. Fakturabeløp under denne summen vil uansett faktureres med minimum dette.

Dersom fakturaer må endres i ettertid, som følge av manglende informasjon fra Kunden, vil det påløpe et administrasjonsgebyr på kr 250,- pr faktura som må endres.

ALS har rett til å kreve forhåndsbetaling som en betingelse for aksept.

KUNDENS FORPLIKTELSE

Kunden skal sikre at alt personell, informasjon, prøver, evt. tilgang til fasiliteter, assistanse, arkiver, dokumentasjon og fasiliteter som trengs for ALS å utføre tjenestene, er tilgjengelige når det er saklig behov for ALS å få dette.

Dersom Kunden burde være kjent med potensielt høyt innhold av helseskadelige, brennbare eller eksplosjonsfarlige stoffer i innleverte prøver, eller leverer inn kjemikalier med høye konsentrasjoner av slike, slik at disse kan medføre en potensiell helse- eller skaderisiko, skal Kunden gi skriftlig melding til ALS om alle kjente brann- eller helsefarlige stoffer. Dette skal gjøres ved å legge ved datablader, samt oversende eventuelle sikkerhetsprosedyrer som gjelder for utførelsen av tjenestene, inklusive sikker håndtering, testing, lagring, transport og deponering av prøver dersom slike finnes (herunder hvorvidt disponering av prøver kan forårsake forurensning). Dette gjelder også om ALS foretar prøvetaking eller annet arbeid på Kundens anlegg eller infrastruktur.

Kunden må ta alle nødvendige skritt for å fjerne eller redusere kjente sikkerhets- eller helsefarer, eller eventuelle andre hindringer som reduserer muligheten for at ALS skal kunne utføre tjenesten med den kvalitet og sikkerhet som kreves.

Ved prøvetaking som er spesielt dyre eller vanskelige å gjenskape er det Kundens ansvar å ta reserveprøver som oppbevares hos Kunden til oppdraget er avsluttet.

Ved forsendelse av prøver til ALS er det Kundens ansvar å pakke prøvene på en slik måte at de ikke knuses/ødelegges på veien. Dersom prøvene består av forbindelser som kan medføre en potensiell helse- eller skaderisiko og volumet overskrider grensene satt i regulativene nevnt under, er Kunden ansvarlig for at prøveemballasjen merkes med nødvendig faremerking og forsendelse i henhold til «Forskrift om langtransport av farlig gods» for veitransport og IATA regulativer for flytransport.

ALS forbeholder seg retten til å fakturere kunden for ekstra utgifter i forbindelse med transport og avhending av prøver som faller inn under kategoriene Farlig Gods og Farlig avfall. Kostnadene for dette faktureres som faktiske kostnader +10%.

ALS kan etter eget skjønn nekte å utføre hele eller deler av de Tjenestene som kan utgjøre en helse- eller sikkerhetsrisiko dersom ovennevnte forpliktelse ikke overholdes av Kunden.

REKLAMASJON OG ANSVARSBEGRENSNING

- a. ALS gir ingen garantier, vilkår, betingelser eller tilbud i forhold til ALS sine tjenester, resultatrapporter eller tjenestenes innhold, utover det som er gitt i dette dokumentet eller i det signerte tilbudet/ kontrakten/ rammeavtalen med Kunden, såfremt slike ikke finnes nedfelt i norsk lov. Dersom Norges lover innebærer at ett eller flere av vilkårene i denne avtalen må fjernes eller modifiseres, eller sier at andre garantier, vilkår eller garantier gjelder, skal disse bli ekskludert, eller inkludert, i betingelsene i henhold til Norsk lov. I den grad loven tillater det, er ALS´ erstatningsansvar overfor Kunden for brudd på eventuelle vilkår begrenset til at ALS må utføre tjenesten på nytt eller gi refusjon tilsvarende kostnaden Kunden har betalt til ALS for tjenesten.
- b. Kunden fritar herved og holder, nå og i fremtiden, ALS konsernet, ALS´ ledere, ansatte og agenter ansvarsløse for alle handlinger, krav (faktiske eller truede), søksmål (inkludert søksmål hvor ALS deltar som medansvarlig part sammen med andre, enten under felles lov eller statlige, eller territoriell lovgivning) eller andre krav (inkludert eventuelle kostnader og utgifter til forsvar eller vedlikehold av det samme) som kan reises mot oss for å dekke enten direkte eller indirekte:
 - ethvert tap (inkludert driftstap) eller materiell skade,
 - død, sykdom eller skade på personer, dyr eller eiendom,
 - påståtte brudd på eventuelle industrielle eller immaterielle rettigheter,som følge av-, bruk av-, avhengighet av-, eller nytte av-, tjenester eller analyseresultater fra ALS´ rapporter, bortsett fra hvis dette er direkte forårsaket av uaktsomhet, forsettlig handlinger eller unnlater fra ALS laboratorier, våre ansatte, eller underleverandører.
- c. ALS er ikke ansvarlig overfor Kunden eller noen annen person for indirekte eller påfølgende tap, tap av fortjeneste, eller økonomiske tap, som følge av Kundens bruk av, tillit til, eller utnyttelse av, tjenester eller resultater utstedt av ALS.

- d. Ved forsinkelser i avtalte ekspressleveringer som ikke skyldes forhold ved prøven som gjør at leveringstiden umulig kan holdes, eller som kunden burde ha informert ALS om, vil prisen på de forsinkede analysene reduseres til ekspresskategorien som gjelder for den faktiske leveringstiden som ble oppnådd. ALS er ikke ansvarlig overfor Kunden eller noen annen person for indirekte eller påfølgende tap, tap av fortjeneste, eller økonomiske tap, som følge av forsinkelser i ALS sine tjenester med mindre dette er spesielt regulert i kontrakt eller signerte avtaler.
- e. Dersom erstatningsansvar oppstår i forbindelse med direkte feil analysesvar fra ALS som skyldes forsett, grov uaktsomhet, uaktsomhet eller objektivt ansvar, som ikke kan skyldes feil/manglende informasjon fra Kunden eller andre forhold som ikke ALS rår over, vil følgende betingelser og begrensninger gjelde uavhengig av andre bestemmelser i avtalen, bortsett fra i den utstrekning loven legger føringer for plassering av ansvar og erstatning:
- i. Kunden må uten ugrunnet opphold, og før avslutningen av den delen av prosjektet som analysefeilen angår, skriftlig påberope seg analysefeil som han er gjort kjent med under utførelsen av oppdraget. Gjør han ikke det taper han retten til å påberope seg feilen. Avsluttes ikke hele prosjektet samtidig regnes fristen frem til den delen av prosjektet som analysefeilen angår.
 - ii. Etter at oppdraget er avsluttet kan Kunden bare påberope seg analysefeil som må reklameres innen rimelig tid etter at han har oppdaget den eller burde ha oppdaget den. Det samme gjelder selv om oppdraget ikke er avsluttet, dersom den delen av prosjektet som analysefeilen angår er endt.
 - iii. Krav om reklamasjon kan uansett ikke fremsettes senere enn 5 år etter rapporteringsdato for de feilrapporterte analysene.
 - iv. ALS kan ikke påberope seg for sen varsling dersom analysefeilen skyldes lovens definisjon av forsett eller grov uaktsomhet.
 - v. Skadeserstatningen gjelder kun for direkte kostnad ved feil eller forsømmelse. Den omfatter ikke indirekte skade (indirekte tap) slik som uteblitt gevinst, forventet besparing, tap av inntekt, eller annen allmenn tap/skade på formue. Erstatningsansvar og beløp må videre være avklart med ALS før faktura sendes. Udokumenterte fakturaer vil avvises.
 - vi. ALS har ikke ansvar for skade på- eller tap av prøver under transport mellom kunde og vårt kontor i Norge. Dette gjelder selv om transporten er arrangert av ALS Laboratory Group gjennom Posten, Bring eller andre transportselskaper. I slike tilfeller må erstatningsansvar ordnes mellom Kunden og transportøren.
 - vii. ALS sitt samlede erstatningsansvar for et oppdrag kan, dersom ikke annet er skriftlig avtalt, ikke overstige 3 × samlet analysepris for prosjektets prøver som ble levert samme dag som gjeldende prøve(r), og uansett begrenset oppad til NOK 150 000,- Se «Kundens forpliktelser» vedrørende prøvetakinger som er spesielt dyre, eller vanskelige å gjenskape.

- viii. Eventuelle erstatninger grunnet feil i analysesvar, eller unnlater i informasjon fra ALS, som medfører at masse/avfall feilaktig leveres enten som forurenset eller ikke/lite forurenset ved mottak vil begrenses til erstatning av merkostnadene ved feil innlevering, og uansett maksimalt 100 m³ masse pr analyseprøve. Dette begrunnes i at KLIF veiledning 99:01a «Veileder for risikovurdering av forurenset grunn» kapittel 3.2.2 anbefaler at en prøve maksimalt kan representere 100 m³ masse. Dersom Kunden har basert sine vurderinger på et høyere massevolum pr. prøve må det overskytende stå for Kundens regning.
 - ix. De ovennevnte begrensningene kan ikke benyttes ved personskade fordi ansvaret her skal bedømmes etter loven, eller dersom skaden er oppstått på grunn av grov uaktsomhet fra ALS Laboratory Group.
 - x. ALS har ikke erstatningsansvar for skader på prøver som oppstår i forsendelser fra Kunden til ALS selv om det er ALS som har arrangert forsendelsen via posten eller andre transportselskaper. ALS overtar ansvaret for prøvene fra de er kontrollert og ordrebekreftelse er sendt ut fra vårt prøvemottak, med mindre Kunden har unnlatt å informere om potensielt over/undertrykk i prøvebeholderen slik at brekkasje på grunn av dette skjer i etterkant. Dersom ALS sitt personale selv tar/henter prøvene har ALS ansvaret fra prøven er tatt eller signert mottatt.
 - xi. ALS har intet erstatningsansvar overfor tredjepart.
- f. All avbestilling må skje skriftlig. Ved avbestilling av analyse med standard leveringstid (normalt 5–10 dager) vil Kunde bli belastet følgende:
- i. Avbestilling samme arbeidsdag (innen kl. 16:00) som prøven er registrert hos ALS vil være kostnadsfritt.
 - ii. Ved avbestilling innen kl. 16:00 dagen etter registrering av prøven vil Kunde bli fakturert 30 % av total analysekostnad. Dette er for å dekke emballasje, frakt, og medgått tid ved kontroll og registrering av prøven i Oslo. Det vil ikke være mulig å avbestille analyser etter denne tidsfristen.
 - iii. Ved avbestilling av analyser bestilt med ekspress, herunder menes alle typer ekspressbestillinger, eller analyser av tidssensitiv karakter:
 - Avbestilling samme arbeidsdag (innen kl. 16:00) som prøven er registrert hos ALS vil være kostnadsfritt.
 - Det vil ikke være mulig å avbestille analyser etter denne tidsfristen.

ÅNDSVERK OG KONFIDENSIELL INFORMASJON

Alle ALS IP (se «Definisjoner») tilhører ALS. ALS garanterer Kunden en verdensomspennende, ikke-eksklusiv, royalty fri lisens til å bruke ALS åndsverk til det formål som er avtalt mellom Kunden og ALS i den utstrekning det er nødvendig for å få nytte og glede av resultatet av våre tjenester.

Verken ALS eller Kunden vil utlevere konfidensiell informasjon fra den annen part til en tredjepart uten skriftlig samtykke fra den andre parten, med mindre Norske lover eller

regulativer tilsier annet. ALS og Kunden vil kun bruke konfidensiell informasjon fra den andre parten i forbindelse med gjennomføring av tjenestene.

Informasjon om Kunden som kommer fra andre kilder enn kunden (f.eks klager eller myndigheter), skal være konfidensiell mellom kunden og ALS. ALS skal holde kilden til denne informasjonen konfidensiell, og skal ikke dele informasjonskilden med kunden, med mindre det er avtalt med kilden.

Analyserapporter vil oppbevares i inntil 5 år etter at oppdraget er avsluttet. ALS kan eventuelt kreve dekning av sine kostnader ved utlevering av kopier av slike rapporter eller evt. underlagsmateriale i etterkant av prosjektet.

ALS forbeholder seg retten til å lagre og publisere resultater i anonymisert form som er fremkommet fra analyser av Kundens prøver.

Enhver rapport, funn, resultater, uttalelse, eller sertifisering utstedt av ALS (ALS rapport) blir utstedt på grunnlag av analyser/testing av prøver eller materialer, informasjon eller dokumenter levert av, eller på vegne av, Kunden. Kunden vil holde ALS, dets ledere, ansatte, agenter og underleverandører skadesløse for krav overhodet i forhold til bruk av eventuelle ALS Rapporter som er feilaktige eller uklare som følge av uklar, feilaktig, ufullstendig, misvisende eller falsk informasjon gitt til ALS, eller som resultat av uriktige eller mangelfulle prøver eller materialer som er levert til ALS.

Hver ALS rapport:

- i. er utstedt med usikkerheter som gjelder for ALS´ akkrediterte testmetoder der verdier over metodens rapporteringsgrense er påvist;
- ii. inneholder ALS´ resultater og vurderinger (hvis dette er oppgitt) som kun gjelder de innsendte og analyserte prøvene;
- iii. er utarbeidet utelukkende til bruk for Kunden, eller dennes representant;
- iv. er utarbeidet på forespørsel fra Kunden til det formål som er avtalt mellom Kunden og ALS. Kunden kan overdra eller vise rapporten til en tredjepart dersom formålet med avtalen angir dette, men ALS aksepterer ikke noe erstatnings- eller annet ansvar fra tredjepart (inkludert, og uten begrensning, ansvar for uaktsomhet).

Kunden fritar ALS, dets ledere, ansatte, agenter, konsulenter, entreprenører, rettsetterfølgere og stedfortredere for ethvert krav eller rettsforfølgelse som kan rettes mot noen- eller alle av dem fra en tredjepart som følge av enten en offentliggjøring av hele- eller utdrag direkte fra ALS rapporter eller reproduksjoner av disse, som Kunden gjør direkte eller indirekte.

Kunden erkjenner og godtar at enhver handling, eller fravær av handling, eller avgjørelser Kunden gjør basert på en ALS rapport er Kundens eget valg. Verken ALS eller noen av deres representanter, ansatte, agenter eller underleverandører er ansvarlig overfor Kunden, eller

noen tredjepart, for handlinger eller fravær av handlinger som følge av Kundens vurderinger/valg tatt som reaksjon på en ALS rapport.

OPPSIGELSE

ALS kan suspendere eller avslutte sine forpliktelser i henhold til denne avtalen hvis:

- a. ALS har utestående betalinger fra Kunden i mer enn 60 dager etter fakturadato med mindre annet er avtalt,
- b. andre vesentlige brudd på Kunden sine forpliktelser i henhold til denne avtalen skjer, som ikke er utbedret innen 30 dager etter skriftlig varsel fra ALS dette
- c. ALS skriftlig sier opp avtalen med tre måneders varsel.

Kunden kan si opp sine forpliktelser i henhold til denne avtalen dersom:

- a. ALS i vesentlig grad misligholder sine forpliktelser i Avtalen, og dersom slike av Kunden skriftlig påtalte brudd ikke korrigeres innen 30 dager.
- b. Kunden skriftlig sier opp avtalen med tre måneders varsel.

Hvis ALS har informasjon om, eller har en rimelig grad av mistanke om, at Kunden er insolvent eller har problemer med å betale sin gjeld når den forfaller, kan ALS gi skriftlig melding til Kunden om ALS' intensjon om umiddelbart å suspendere eller avslutte sine forpliktelser i henhold til denne avtalen, alternativt be om forskuddsbetaling på videre tjenester.

Ved opphør av avtaleforholdet har ALS rett til betaling for alt arbeid utført før termineringstidspunktet og også for eventuelle uunngåelige forpliktelser inngått av ALS før datoen for oppsigelsen.

FORCE MAJURE

ALS kan ikke holdes ansvarlig for manglende gjennomføring som, helt eller delvis, hindres eller i vesentlig grad vanskeliggjøres av forhold som etter norsk rett vil bli bedømt som Force Majeure.

DIVERSE

Enhver bestemmelse i denne avtalen som er ulovlig, ugyldig eller ikke kan håndheves, vil bli gjort ugyldig i kraft av dette, mens resten av avtalen vil fortsatt gjelde uten unntak.

Oppbygging, gyldighet og gjennomføring av disse Generelle betingelser skal være underlagt norsk lov med Oslo tingrett som vernetting. Tvister og uoverensstemmelser bringes til tvistenemda i Oslo, eller til Oslo tingrett dersom enighet ikke oppnås.

ALS forbeholder seg retten til å kunne gjøre skriftlige endringer i sine generelle betingelser i fremtiden. Gjeldene versjon er de som gjaldt på det tidspunkt ordrebekreftelse ble sendt ut fra ALS.

ALS vil beholde eventuelle data som er mottatt fra Kunden i minimum tre år beregnet fra datoen for siste endelige ALS rapport.

GENERAL

The present General Terms and Conditions shall apply at any given time to all purchases of products and services from ALS Laboratory Group Norway AS, hereinafter called ALS. The Terms and Conditions shall replace any and all previous agreements, both oral and written.

In the event of discrepancies between the Norwegian and English texts, the Norwegian text will prevail.

Any additions to or deviations from ALS's General Terms and Conditions shall be agreed in writing and shall only be valid if they have been expressly stated and approved by the General Manager in ALS.

ALS will provide the Services as described in a tender, quotation, framework agreement or e-mail to the Customer, and such documents shall, together with the present Terms and Conditions, hereinafter collectively be called the Agreement.

The present Agreement will be binding on the Customer from the time at which:

- a. the Agreement has been accepted by the Customer in writing through the Customer's signature as acceptance of an agreement or a quotation,
- b. an order has been placed based on an agreement, a quotation or an e-mail,
- c. or if we receive samples for analyses based on the present Agreement.

DEFINITIONS

- a. ALS shall mean ALS Laboratory Group Norway AS with organisation number 991 974 482.
- b. ALS IP shall mean all intellectual property rights and other proprietary rights (both registered and unregistered) owned by ALS prior to the performance of the Services or developed by ALS during the performance of the Services or developed by ALS outside or after the performance of the Services. This shall comprise, without limitation, company name, trade or service name, any right to have information (including confidential information) kept confidential, patents, patent applications, drawings, discoveries, inventions, improvements, business secrets, technical data, formulas, databases, knowhow, logos, design, design rights, copyrights and similar industrial rights or intellectual property rights.
- c. The Customer shall mean the entity to which the accompanying tender, quotation, letter, fax or e-mail is addressed.

- d. Confidential information shall mean all information in relation to another party, the party's business, operations, products, processes, customers, suppliers or contractors that is, or can reasonably be regarded as, confidential by the other party. This shall include all technical data, formulas, specifications, diagrams, plans, drawings, sketches, design, business plans and reports, business methods and systems, business documents, production information, unpublished financial statements and reports, discount and supply agreements, list of sub-suppliers and lists of customers except to the extent to which any such information is legally available in the public domain.
- e. Services shall mean services described in the accompanying tender, quotation, letter, fax or e-mail.

PROVISION OF SERVICES

ALS will provide the Services with the same degree of competence, respect and diligence shown by professional service providers under similar circumstances. The Customer shall be responsible for making his own assessment of whether the Services are suitable for any intended use and purpose, whether this concerns reporting thresholds and confidence intervals/uncertainties connected with ALS's standard test methods or ALS's reports and the contents hereof.

All analysis data shall only apply to the submitted sample. Any other assessments and determination of the suitability of the analysis data to represent mass volumes in excess hereof shall be based on the Customer's own specialist competence and responsibility.

If the Customer demands Services that are to be performed using specific test methods or demands reporting thresholds and/or confidence intervals that deviate from ALS's standard test methods, the Customer must inform ALS hereof prior to the submission of samples.

ALS may use sub-suppliers for the full Services or parts hereof, and the Customer consents to ALS providing the sub-supplier with sufficient information (including any confidential information) about the samples to enable the sub-supplier to perform the Services optimally. ALS has confidentiality agreements with its sub-suppliers.

ALS reserves the right to develop methods internally and automatically to transfer the methods from any sub-suppliers of analytical services stipulated in the present Agreement, provided that this does not have a negative effect on the corresponding reporting thresholds, accreditation status, uncertainties and service level.

CONCLUSION OF ASSIGNMENTS

The assignment shall be regarded as concluded on the date stipulated in the Agreement with the Customer. If no such date has been stipulated, the assignment shall be regarded as having been concluded when the performance of the Services covered by the assignment has been completed. If the Services comprise follow-up during the Customer's warranty period,

ALS's assignment shall nevertheless be regarded as having been concluded as at the end of the stage of the project for which ALS's Services have been provided.

PAYMENT TERMS

The terms of payment shall be net 30 days from the invoice date unless otherwise agreed with the Customer. Any complaints about the analysis price or invoice items must be made before the due date. Even if the Customer has any objections, this shall not entitle him to postpone payment of the due amount. A reminder fee and interest in pursuance of the Norwegian Act relating to Interest on Overdue Payments, etc. will be charged for any outstanding invoice amount after the due date.

Invoices shall be paid through a bank transfer. The Customer shall be under an obligation to pay the due amount using the correct account number and specifying the payment by use of a KID payment reference number. An additional fee of NOK 250.00 shall be payable by the Customer for the use of any other payment methods such as giro transfer forms, cash payments and the like that entails extra work and that may be subject to a handling fee by a bank or post office.

All prices stated by ALS shall be exclusive of VAT unless otherwise specified.

An invoice fee of NOK 50.00 will be added to all invoices unless otherwise agreed in writing.

ALS uses a minimum invoice amount of NOK 350.00 excluding VAT. Any invoice amount below this minimum will nonetheless be invoiced at the minimum invoice amount.

If invoices subsequently have to be changed because of a lack of information from the Customer, an administrative fee of NOK 250.00 will be added per invoice that has to be changed.

ALS shall be entitled to demand advance payment as a condition for acceptance of an order.

THE CUSTOMER'S OBLIGATIONS

The Customer shall ensure that all personnel, information, samples, any access to facilities, assistance, files, records, documentation and facilities required for ALS's provision of the Services are available when ALS so requires for the performance of the assignment.

If the Customer should be aware of a potentially high content of health-hazardous, inflammable or explosive substances in submitted samples or if the Customer submits chemicals with high concentrations of such substances, so that these may entail a potential health hazard or risk of injury, the Customer shall notify ALS in writing about any and all such known inflammable or health hazardous substances. Such notification shall consist of the attachment of data sheets and the forwarding of any safety procedures that apply to the performance of the Services, including safe handling, testing, storage, transportation and

depositing of the samples (including whether depositing of samples may cause pollution). This shall also apply if ALS performs sampling or other work at the Customer's premises, plants or infrastructure.

The Customer shall take all necessary steps to eliminate or reduce known safety or health hazards or any other obstacles that reduce ALS' ability to provide Services of the quality and safety required.

In connection with the taking of samples that are particularly costly or difficult to reproduce, the Customer's shall be responsible for taking back-up samples that are stored at the Customer's premises until the assignment has been concluded.

When samples are forwarded to ALS, the Customer shall be responsible for packing the samples in such a way that they are not crushed or damaged during transportation. If the samples consist of compounds that may entail a potential health hazard or risk of injury and the volume exceeds the thresholds laid down in the Regulations stipulated below, the Customer shall be responsible for ensuring that the sample packaging is transported and marked with the necessary risk placard or label in accordance with the "Norwegian Regulations on Long Distance Transportation of Hazardous Goods" in connection with road transport and the IATA Regulations for air transport.

ALS will invoice to the customer the costs for transport according to the "Long Distance Transportation of Hazardous Goods" in connection with road transport and the IATA Regulations for air transport, and also for costs related to the disposal of dangerous goods. The costs will be invoiced based on actual costs + 10%.

ALS may, at its own discretion, refuse to perform Services, in full or in part, that may constitute a health hazard or a safety risk if the above obligation is not met by the Customer.

COMPLAINTS AND LIMITATION OF LIABILITY

- a. ALS will not provide any warranties, terms, conditions or quotations in relation to ALS's Services, result reports or service contents other than those contained in the present Agreement or in the signed quotation, contract or framework agreement with the Customer unless such warranties, etc. are laid down in Norwegian law. If one or more of the Terms and Conditions have to be removed or modified because they are contrary to Norwegian law or if other warranties, terms and conditions or guarantees are applicable in pursuance of Norwegian law, they shall be excluded, or included, in the Terms and Conditions in accordance with Norwegian law. To the extent to which the existing Norwegian law so permits, ALS's liability in damages to the Customer for breach of any Terms and Conditions shall be limited to a new performance of the Services by ALS or reimbursement of costs corresponding to the amount that the Customer has paid to ALS for the Services.

- b. The Customer hereby exempts from liability and agrees not to hold liable, either now or in the future, the ALS Group, ALS's management, employees and agents for any and all acts, claims (actual or threatened), legal actions (including legal actions in which ALS participates as a jointly liable party together with others, either under common law or national or territorial legislation) or other claims (including for any costs and expenses for legal defence or maintenance hereof) that may be brought against us in order to cover either directly or indirectly:
- any loss (including operating loss) or material damage,
 - death, illness or injury to persons or animals or damage to property,
 - claimed infringements of any industrial or intellectual property rights, as a result of or connected with the use of, dependence on or exploitation of Services or analysis results from ALS's reports except where this is a direct result of negligence, intentional acts or omissions on the part of ALS's laboratories, our employees or sub-suppliers.
- c. ALS shall not be liable to the Customer or any other persons for any indirect or consequential loss, loss of profit or financial loss incurred as a result of the Customer's use of, trust in or exploitation of Services or results provided by ALS.
- d. In the event of delays in agreed express deliveries that are not due to conditions in the sample that make the delivery time impossible to keep, or conditions in which the customer have withheld information about, the price of the delayed analyzes will be reduced to the express category that applies to the actual delivery time achieved. ALS shall not be liable to the Customer or any other persons for any indirect or consequential loss, loss of profit or financial loss incurred as a result of the Customer's use of, trust in or exploitation of delivery times provided by ALS.
- e. If liability in damages is incurred in connection with directly incorrect analysis results from ALS that are due to intent, gross negligence, negligence or strict liability that cannot be the result of errors/lack of information on the part of the Customer or any other circumstances beyond ALS's control, the following conditions and limitations shall apply irrespective of any other provisions in the Agreement, except to the extent to which the existing law provides guidelines for the incurrence of liability in damages and payment of damages:
- i. The Customer must claim in writing any analysis error of which he has become aware during the performance of the assignment. The Customer shall submit such notice without delay and before the conclusion of the part of the project that the analysis error concerns. If he fails to do so, he will forfeit the right to claim the error. If the whole project is not concluded at the same time, the time limit shall run until the conclusion of the part of the project that the analysis error concerns.
 - ii. After the assignment has been concluded, the Customer may only claim an analysis error for which a complaint must be submitted within a reasonable period of time after he has discovered or should have discovered it. The same shall apply even if the assignment has not been concluded, if the part of the project that the analysis error concerns has been concluded.

- iii. A claim concerning a complaint cannot in any case be made later than five years after the reporting date for the incorrectly reported analyses.
- iv. ALS cannot claim late notification if the analysis error is due to intent or gross negligence as defined by Norwegian law.
- v. The damages shall only concern direct costs for errors or omissions. They shall not comprise indirect damage (indirect loss) such as loss of profit, estimated cost saving, loss of income or any other general financial loss or damage. Furthermore, liability in damages and amounts of damages must have been settled with ALS before an invoice is sent. Undocumented invoices will be rejected.
- vi. ALS shall not be liable for any damage to or loss of samples during transportation between the Customer and our office in Norway. This shall apply even if the transportation has been arranged by ALS Laboratory Group through Posten, Bring or other transport companies. In such cases, the liability in damages must be settled between the Customer and the carrier.
- vii. Unless otherwise agreed in writing, ALS's total liability in damages for an assignment cannot exceed 3 x the total analysis price for the project samples that were delivered on the same day as the sample(s) in question and shall, in any case, be limited to a maximum of NOK 150,000.00. See "The Customer's Obligations" regarding samples that are particularly expensive or difficult to reproduce.
- viii. Any damages incurred as a result of errors in analysis results or omissions in information from ALS that have the effect that mass/waste is incorrectly delivered either as contaminated or non-contaminated / slightly contaminated on reception will be limited to reimbursement of the additional costs for incorrect delivery and, in any case, for maximum 100 m³ mass per analysis sample. The reason for this is that the KLIF guidelines 99:01a "Guidelines for Risk Assessment of Contaminated Soil", Chapter 3.2.2, recommend that a sample can, as a maximum, represent 100 m³ mass. If the Customer has based his assessments on a higher mass volume per sample, the excess volume shall be for the Customer's account.
- ix. The above limitations cannot be used in the event of personal injury, as the liability must then be assessed in accordance with Norwegian law or if the injury has occurred as a result of gross negligence by ALS Laboratory Group.
- x. ALS shall not have any liability in damages for damage to samples during transportation of consignments from the Customer to ALS even though ALS has arranged for the delivery via Posten or other transport companies. ALS will assume responsibility and liability for the samples from when they have been checked and an order confirmation has been sent from our Reception Department for Incoming Goods unless the Customer has failed to provide information about any potential excess pressure or negative pressure in the sample container and where breakage subsequently occurs due to such pressure. If ALS's personnel take or collect the samples themselves, ALS shall be responsible and liable from when the sample has been taken or a signed receipt has been issued.

- xi. ALS shall not have any liability in damages to third parties.
- f. All cancellations must be made in writing. In the event of cancellation of an analysis with a standard delivery time (normally 5–10 days), the Customer will be charged the following:
- i. There is no charge for cancellation on the same working day (before 16.00) on which the sample has been registered with ALS.
 - ii. In the event of cancellation before 6.00 on the day after registration of the sample, the Customer will be invoiced 30% of the total analysis costs. This surcharge is made to cover freight and hours used for control and registration of the sample in Oslo. Analyses cannot be cancelled after this deadline.
 - iii. In the event of cancellation of analyses ordered with express delivery, which means all types of express orders or analyses of an urgent nature:
 - iv. There is no charge for cancellation on the same working day (before 16.00) on which the sample has been registered with ALS. Analyses cannot be cancelled after this deadline.

INTELLECTUAL WORKS AND CONFIDENTIAL INFORMATION

All ALS's IP (see "Definitions") shall be the property of ALS. ALS guarantees the Customer a worldwide, non-exclusive, royalty-free licence to use ALS's intellectual works for the purpose that has been agreed between the Customer and ALS to the extent to which this is necessary in order to use and exploit the results of our Services.

Neither ALS nor the Customer will disclose any confidential information from the other party to a third party without the other party's written consent unless otherwise stipulated by Norwegian Acts or Regulations. ALS and the Customer will only use confidential information from the other party in connection with the performance of the Services.

Information about the Customer, which the laboratory obtains from other sources than the Customer (i.e. complaints or the authorities), is to remain confidential and will not be divulged to the Customer. The source of this information will also remain confidential and will not be divulged to the Customer, unless this has been agreed with the source.

Analysis reports will be stored for up to 5 years after the consignment has been concluded. ALS may demand to have its costs covered in connection with the delivery of copies of such reports or any support material after the project has been concluded.

ALS reserves the right to store and publish, in anonymised form, results that are arrived at based on analyses of the Customer's samples.

Any report, findings, results, opinion or certification issued by ALS (an ALS Report) will be issued on the basis of analyses/testing of samples or materials, information or documents provided by, or on behalf of, the Customer. The Customer will indemnify ALS, its management, employees, agents and sub-suppliers for any and all claims brought in relation

to the use of any ALS Reports that are incorrect or unclear as a result of unclear, incorrect, incomplete, misleading or false information provided to ALS or as a result of incorrect or defective samples or material delivered to ALS.

Every ALS Report:

- i. has been issued with uncertainties that apply to ALS's accredited test methods where values above the reporting threshold for the method have been ascertained;
- ii. contains ALS's results and assessments (where this has been stated) that are only applicable to the submitted and analysed samples;
- iii. has been prepared solely for use by the Customer or the Customer's representative;
- iv. has been prepared at the Customer's request for the purpose agreed between the Customer and ALS. The Customer may assign or show the report to a third party if the purpose of the Agreement warrants this, but ALS will not accept any liability in damages or any other third-party liability (including, without limitation, liability for negligence).

The Customer shall exempt ALS, its management, employees, agents, consultants, contractors, successors and legal representatives from any claim or legal action that can be brought against any or all of them by a third party as a result of either publication of the full contents of ALS Reports or extracts or reproductions hereof that the Customer makes directly or indirectly.

The Customer acknowledges and accepts that any acts or omissions or decisions that the Customer makes on the basis of an ALS Report shall be the Customer's own choice. Neither ALS nor any of its representatives, employees, agents or sub-suppliers shall be liable to the Customer, or to a third party, for any acts or omissions that follow from the Customer's assessments and choices in reaction to an ALS Report.

TERMINATION

ALS may suspend or terminate its obligations under the present Agreement if:

- a. ALS has outstanding payments from the Customer for more than 60 days from the invoice date unless otherwise agreed.
- b. The Customer is in any other material breach of his obligations under the present Agreement and such breach has not been remedied within 30 days from when written notice demanding such remedial action was received from ALS.
- c. ALS terminates the Agreement at three months' notice.

The Customer may terminate his obligations under the present Agreement if:

- a. ALS is in material breach of its obligations under the Agreement and if the breach claimed by the Customer in writing is not remedied within 30 days.
- b. The Customer terminates the Agreement at three months' notice.

If ALS has information, or has a reasonable degree of suspicion, that the Customer is insolvent or has difficulties paying his debts when they fall due, ALS may give the Customer written notice of ALS's intention immediately to suspend or terminate its obligations under the present Agreement or alternatively request advance payment for any further Services.

On termination of the contractual relations between the parties, ALS shall be entitled to payment for all work performed before the date of termination as well as for any unavoidable obligations entered into by ALS prior to the date of termination.

FORCE MAJURE

ALS cannot be held liable for any non-performance of Services and assignments that are prevented or rendered particularly onerous, in full or in part, by circumstances that will be regarded as Force Majeure in accordance with Norwegian law.

MISCELLANEOUS

Any provision in the present Agreement that is unlawful, invalid or unenforceable will be rendered invalid, whereas the rest of the Agreement will remain in force without exception.

The structure, validity and performance of the present General Terms and Conditions shall be subject to Norwegian law and with Oslo City Court as the proper venue. Any disputes and disagreements shall be brought before a Dispute Resolution Board in Oslo or before Oslo City Court if an agreement cannot be reached.

ALS reserves the right to make written amendments to its General Terms and Conditions in the future. The current version consists of the Terms and Conditions in force at the time at which the order confirmation was sent from ALS.

ALS will store any data received from the Customer for minimum three years calculated from the date of the final ALS Report.

